

MÉHÉSZETI

KÖZLÖNY

Kolozsvár 1917.

Junius

XXXII. évfolyam

6. szám.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület, a Tiszántuli Méhészegylet és az Udvarhelyvármegyei Méhészegylet hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő: Gyórfi István.

Társszerkesztők:

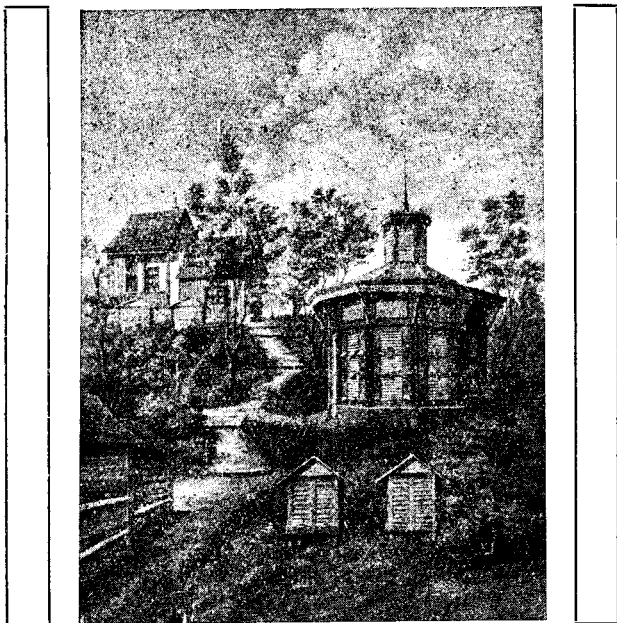
a Tiszántuli egyesület részéről

Takács Gyula egyesületi titkár,

az Udvarhelyvármegyei egyesület részéről

Gál Imre egyesületi titkár.

MEGJELENIK
RENDES VISZO-
NYOK KÖZÖTT
HAVONTA.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület méhtelege.

ELŐFIZETÉSI ÁR: BELFÖLDRE EGY ÉVRE 4 K. FÉLÉVRE 2 K. KÜLFÖLDRE 5 K. AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET TAGJAI A TAGSÁGI DÍJÉRT KAPJÁK. TAGSÁGI DÍJ RENDES TAGOK RÉSZÉRŐL ÉVI 4 K. A LAP SZELLEMI RÉSZÉT ÉRDEKLŐ KÖZLEMÉNYEK A SZERKESZTŐ NEVÉRE: KOLOZSVÁR, PAP-UTCA 6. SZÁM KÜLDENDŐK.

Tartalom: 1. Krenedits Ferenc. 2. A Tiszántúli Méhészegylet zászló-bontása. 3. Van-e létjogosultsága a méhészeti egyesületeknek? 4. Titkári jelentés az Udvarhelyvármegyei Méhészegyesület 1916. évi beszámoló közgyűléséről. 5. Dicsének. 6. Csevegés az anyásítás körül. 7. Különbség a kis és nagykeretű kaptárok között. 8. Jönnek a rajok! 9. Nagy Pál és a méhek. 10. Június a méhesben. 11. Vegyesek. 12. A Tiszántúli Méhészegylet hivatalos közlései. 13. Hátrálékos előfizetőinkhez. 14. Szerkesztő postája.

.....

Igen Tisztelt Méhész Urak!

Van szerencsénk szíves tudomásukra hozni, hogy Székesfehérvárott, saját házukban egy nagyobb

gőzviaszöntödét és műlépkészítő műhelyt

létesítettünk.

Ezen vállalkozásunkat, oly szilárd alapra fektettük, hogy hazánk t. méhészeit vegytiszta műléppel elláthassuk s ezáltal az általános megelégedést és bizalmat kiérdemelhessük.

Hengergépeinken a műlépet szakszerűen állítjuk elő s annak vegytisztaságáért és jóságáért személyes felelősséget vállalunk.

A műlépet ezidőszereint kilogrammonként napiárban számítjuk.

Elvállalunk vegytiszta és salakmentes viaszt műléppé való hengerelésre is, melyért kilogrammonként munkadíj fejében 4 koronát számítunk.

Egyben felhívjuk szíves figyelmüket, hogy hosszabb kísérletezés után sikerült egy **tökéletes és gazdaságos viaszolvasztót** üzembe helyezni, úgy, hogy képesek vagyunk bárkinek 1 kg. száraz léptörmelék beküldése ellenében 23 deka elsőrendű vegytiszta műlépet adni, ami által célunk t. méhésztársainkat egy nagy s fáradtságos munkától megkímélni.

A kívánt műlép méreteit kérjük minden rendelésnél pontosan megadni.

Kézpénz fizetés mellett veszünk tiszta méhviaszt és léptörmeléket.

Az igen tisztelt méhész uraktól eme vállalkozásunk szíves pártfogását kérve, maradtunk kiváló méhésztársi tisztelettel

Pollermann Pálné és Társa,

gőz-viaszöntöde és műlépkészítő telepe

Székesfehérvár, Pálya-utca 28. sz.

A rendkívüli viszonyokra való tekintettel, kérjük a műlép szükségletet 4—5 héttel előbb megrendelni.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRESZI MÉHÉSZEGYESÜLET, A TISZÁNTULI MÉHÉSZEGYLET
ÉS AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI MÉHÉSZEGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felölös szerkesztő: Gyórfi István.

Társzerkesztők:

a Tiszántuli egyesület részéről
Takács Gyula egyes. titkár,

az Udvarhelyvármegyei egyesület részéről
Gál Imre egyes. titkár.

Krenedits Ferenc.

Leírtam a nevet s úgy érzem, fontolgtatás nélkül, szinte ösztönös érzéssel, hogy szükségtelen a bőszerű bemutatás! Többet mondok-e azzal róla, ha megírom, hogy a földművelésügyi minisztériumban a XI. ügyosztály 3. csoportjának a vezetője, mintha kimondom azt, amit országszerte minden méhész tud: Ő a méhészet ügyének fáradhatatlan, vezető munkása?! Mert így ismerjük őt, mi méhészek! Tiszteljük benne a földművelési magas kormány páratlan erélyű hivatalnokát, de szeretjük őt, mint a szívnek, a léleknek igaz emberét. Szeretjük benne a méhészt, ki nem csak, mint hivatalnok, hanem mint méhész él hivatásának és dolgozik a magyar méhészet s ezzel: a magyar gazdasági élet, jövő világ-diadaláért.

Mi látjuk, ismerjük benne a munka lelkes emberét s jóleső örömmel jegyezzük fel, hogy érdemeit a legmagasabb helyen is méltányolták: a király Őfelsége, miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki. Kiténtetése nem meglepetés előttünk: mi hittük, mi vártuk, hogy nagy koncepciójú munkásságát, csodás munkabírást „fenn” is feljegyzik, érdemeit jutalmazni fogják! Mi vártuk kiténtetését, mert láttuk, hogy hivatása betöltésében több volt mindig, mint szigorúan lelkiismeretes hivatalnok: *szenvedélyes munkás, egész ember!* Kiténtetésében a jól megérdemelt munka jutalmát látjuk s hálás köszönettel emlékezünk meg a magyar gazdasági életnek fennkölt gondolkozása, élesen látó vezéreiről, kik az értékes munkásokat a megfelelő munkakörre kiválasztják és munkásságukat megértéssel jutalmazzák.

Sokat, nagyon sokat kellene még elmondanunk, de a szavak

az érdemeket úgy sem növelnék; ünnepeltünket pedig dicséző szavakkal nem akarjuk megbántani. Krenedits Ferenc a munka embere és érzékeny szerénységét még önzetlen tettei említésével is kellemetlenül érinthetnők.

Minek is a sok virágos, hangos, de hamar elhangzó beszéd? Érdemei mélyen, a szívek hús tábláira vannak írva: sok ezer rokkant méhész munkája közben hálásan gondol foglalkozásának legfáradhatatlanabb munkására. A magyar méhészek ma osztatlan lelkesedéssel, elégtől örömmel kéri

a Mindenhatót, hogy Krenedits Ferencet a magyar méhészeti ügyének sokáig tartsa meg munkabíró erejének teljességében! Úgy legyen!

A Tiszántúli Méhészegylet zászlóbontása.

Takács Gyula, okl. gépészmérnök, a Tiszántúli Méhészegylet titkára.

(Folytatás.)

A tagok eredményes gyűjtése körül közreműködötteknek: (Niedermann Antal postatanácsosnak, Fedorocskó Gyula nagyméhésznek, Harsányi Mátyásné postamesternek, Kolb Rezső jegyzőnek, Kardos D. Péter és Körner József postamestereknek, Nemes Győző méhésztanárnak, Takács Gyula államvasúti mérnöknek) köszönetét fejezte ki a választmány. Tekintettel arra, hogy csak nagy taglétszámmal bíró egyesület képes igazán eredményes munkát végezni, — elhatározta, hogy a taggyűjtés minél szélesebb körben való kiterjesztését fokozott erővel kívánja folytatni.

A megnövekedett taglétszámhoz képest a választmány elhatározta, hogy a legközelebbi közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében önmagát 12 taggal kiegészíti és újabb választmányi tagokul megválasztja egyelőre helyben Merza Jenő m. kir. gazd. tanár, vidéken Bajor Antal méhész (Oroszháza, Békés m.), Fedorocskó Gyula nagyméhész (Nagyléta, Bihar m.) Kolb Rezső (Körösszakál, Bihar m.) tagtársakat.

Az alakuló gyűléstől kapott felhatalmazása alapján, a beérkezett erre vonatkozó ajánlatok alapos mérlegelése után, elhatározta a választmány, hogy hivatalos szaklapjául az Erdélyrészi Méhész-Egyesület lapját, a „Méhészeti Közlönyt“-t választja egyelőre egy évi időtartamra. Társszerkesztőül Takács Gyula államvasuti mérnököt, az egyesület titkárát küldötte ki. A társszerkesztő támogatására szervezendő sajtóbizottság tagjainak kijelölésével az ügyvezető elnököt bizta meg.

Intézkedett az összes hazai és egyes kiválóbb szaklapok járátása, szakművek beszerzése iránt, amelyeket — egyelőre csak az egyesület helyiségében (Nagyvárad, Tisza Kálmán tér 9. sz.) való használatra a tagoknak átenged.

Tárgyalta az államsegély miképpen való kérését és elfogadta az erre előterjesztett javaslatot. Elhatározta, hogy kéri illetékes helyeken a méhlegelők hatásosabb védelmét és fejlesztését, a faiskolákban a mézelő növényeknek és fáknak nagyobb terjedelemben való művelését, tagjai számára mézelő növények magvainak, mézelő fáknak adományozását, Nagyváradon kaptárakat és méhész eszközöket előállító műhely felállítását, a szegény és kezdő méhészeknek kaptárokkal és méhészeti eszközökkel való hatásosabb segítségét, a tavaszi és őszi etetéshez az egyesület számára kellő mennyiségű kristálycukor rendelkezésre bocsátását, valamint a méz hamisítás erélyesebb üldözését. Ez utóbbi célból kéri, hogy a földművelésügyi minisztérium fenhatósága alatt levő és a nagyváradí vegyvizsgáló állomáshoz kiküldött állami vegyész-szakértő támogatását és működését az egyesület mindenkor és hivatalból igénybe vehesse.

A méhlegelő tárgyában teendő részletesebb tervezet és a szükséges intézkedések előkészítésére Gresincký Antal kanonok elnöklete alatt Vajnovszky Vince, Takács Gyula, Papp Imre, Nemes Győző és Trusza Lajos választmányi tagokból, a műhelyberendezés tárgyában Takács Gyula máv. mérnök elnöklete alatt Nemes Győző, Vucskita Ottó és Zsuhva József tagokból bizottságokat küldött ki.

Hegedüs Károly dr., választmányi tagnak a méhészhitel-szövetkezet megalakítására előterjesztett javaslata kapcsán a választmány felkérte indítványtevőt, hogy legközelebb részletesen kidolgozott tervezetét is terjessze elő. Ennek kidolgozása a Hegedüs Károly dr. elnöklete alatt Vajnovszky Vince, Takács Gyula, Nemes Győző, Varga Dezső tagokból szintén bizottságot küldött ki.

A felgyülemelő nagyobb összegek elhelyezésére a n.-váradí takarékpénztárt jelölte ki a választmány. A könyvtár kezelésére és használatára vonatkozó tervezet elkészítésére Bertram Brunó könyvtárnok elnöklete alatt Szilágyi Béla és Mártonffy Zoltán tagokat kérte fel.

Hogy a választmány határozatait milyen alapossgággal igyekszik végrehajtani és azokat érvényre juttatni, ezuttal csak a méhlegelő javítására és az inséges családok felsegítésére irányuló működésére hivatkozom, amiről a tagjainkhoz küldött sok száz kérdő ív is tanuskodik.

Jelen ismertetésem összefoglalásakor még az eredményről nincs módunkban beszámolni, de egyesületünk vezetősége a lehetőséghez képest mindent elkövet a jövedelmező méhészet érdekeinek és amiből az tulajdonképen összetevődik, tagjai érdekeinek előmozdítására. S hogy ezt a törekvést tagjaink méltányolják is, bizonyosságul közölhetem, hogy egyesületünknek rövid fennállása óta immár 3 alapító és 508 rendes tagja van. Igaz, hogy még messze vagyunk, taglétszámunkat tekintve, a hasonló területű külföldi 5—10.000 taggal bíró méhészegyesületektől, de tekintetbe kell vennünk, hogy az egyesülésben rejlő erő kihasználására mi még nem voltunk úgy rákényszerítve és ránevelve, mint a hivatkozottak. A háboru azonban ezen a téren is nagy változásokat okozott. A jövőben erős, nagy taglétszámmal bíró és tevékenyen működő egyesület lesz csak képes igazán eredményes munkát végezni, tagjainak kellő támogatást nyújtani. Folytassuk tehát a szebb jövő reményében a taggyűjtés minél szélesebb körben való kiterjesztését!

Segítsen bennünket Egyesületünk és a jövedelmező méhészkedés eredményeinek növelésében a Magyarok Istene, akihez nagy költőnk szavaival esdve fordulunk, mondván:

Isten áldd meg a magyart,
 Jó kedvvel, bőséggel,
 Nyujts feléje védő kart,
 Ha küzd ellenséggel;
 Balsors, akit regen tép,
 Fozz reá vig esztendőt:
 Megbűnhötte már e nép
 A múltat s jövőndőt!

Van-e létjogosultsága a méhészeti egyesületeknek?

Vajnovszky Vince a Tiszántúli méhészegylet főtitkára.

A Tiszántúli méhészegylet alig pár hónapja alakult meg, tagjainak száma a megalakuláskor 245 volt; azóta hónapról hónapra lavinaszerűen növekszik; tagjainak létszáma ma 842.

Egyletünk születése óta egy új egyesület van keletkezőben: a Középmagyarországi Méhész Egyesület. Az új egyesülés élén állók tevékenysége biztos záloga annak, hogy ez az egyesület is meg fog alakulni, élni és virágozni fog. Egy másik egyesület, a Felsőmagyarországi Méhész Egyesület április 17-én már meg is alakult. Ennek az új egyesületnek a vezetése is a legszerencsésebb kezekbe jutott, ami fejlődését biztosítja.

Egyletünk keletkezése iskolát teremtett; örömmel, bizakodva várjuk ennek az üdvös mozgalomnak folytatását.

Megmozdult végre a magyarországi méhészek táborának szervezetlen tömege, szükségét érzi az egyesülésnek.

Vannak ugyan már régóta is méhészegyleteink, kisebb méhész köraink; ott van többek között az Erdélyrészi Méhész Egyesület, mely évtizedek óta áldásosan működik, folyton erősödik; a Nyugatmagyarországi Méhész Egyesület; a Szegedvidéki Méhészegyesület; Békésmegye és környéke Méhészegyesület; a Szatmármegyei Méhészegyesület; a Hajdumegyei Méhészegyesület stb. és amit elsősorban kellett volna említenem: az Országos Magyar Méhészeti Egyesület.

Nagy egyesületünk azonban kevés van, ujjainkon felsorolhatjuk.

Hol állunk a németországi méhészegyesületek nagy számától és a méhésztársadalomnak ottani, majdnem tökéletes megszervezettségétől?

Annyi ott az egyesület, hogy össze sem lehet számlálni.

Ha semmi másban, az egyesülésben és szervezkedésben a németektől tanulhatunk. Nemzeti jellemvonásuk, hogyha 3—4 német összekerül, már rögtön kört, ha többen vannak egyletet, ha még többen vannak szövetséget alakítanak.

Ott minden faluban, minden járásban, minden tartományban fokozatosan van megszervezve a méhészet és pedig fiók egyesületekben, önálló egyesületekben, főegyesületekben, méhész szövetségekben és mindezek felett áll az összes német méhészegyesületek szövetsége.

A világháború forгатagában a németek első sorban szerveztségüknek, szervezkedő képességüknek köszönhatték, hogy meg tudtak állani.

Nálunk ellenkezőleg a széthúzás nemzeti jellemvonásunk.

Melyik az értékesebb faji tulajdonság, erre kár a szót vesztegetni.

Az egyesülésben van az erő, a széthúzásban a gyengeség.

Ebből önként következik, hogy az egyesületeknek meg van a létjogosultságuk.

Ha más téren szükség van a tömörülésre, az erők egyesítésére és összetartására, a méhészetben sem lehet ez alól kivételt tenni.

A méhészet annál jobban virágzik, minél több tag űzi azt, minél jobban van a tagokból álló méhésztársadalom megszervezve, minél több köre, egylete van; minél elevebb, mozgalmasabb egyesületi életet él.

Az állam felismerve az egyesületek alakulásában és tevékenységében rejlő nagy erőt, hasznosságát, különféle kedvezményekkel támogatja az autonóm hatáskörrel felruházott egyesületeket.

Semmire sincs országunkban oly nagy szükség, mint erőteljesebb szervezkedésre, tehát, ebben méhészeti körök, egyesületek tömegesebb alakítására is: ez a tér még teljesen kihasználatlan parlag terület.

Minden nagyobb területet (megyét) belterjesen kellene megművelni egyletileg; az ott lakó minden épkezláb méhészt ki kellene nyomozni, érdeklődését az egyesülésben rejlő hasznosság iránt felkelteni, az egyesülésre felhívni, megszervezni, hogy ne érezze magát gazdátlannak, vagy elhagyottnak. Ha bajba jut, tudjon kihez fordulni; érezze, hogy van aki érdekeire vigyáz. A sonkolyosok, a mézüzérkedők mindjárt nem tudják úgy kihasználni; terményeit a méz és viasz hamisítók nem tudják oly könnyen leszorítani; tanácsért, útmutatásért van ahová bizalommal fordulhat.

A méhészek nagy része magára hagyottan, szervezetlensége miatt nem tud magán segíteni.

Nem lehetetlen állapot-e az, hogy olyan rossz méhészeti év után, mint a múlt évi, a méhészek nem tudnak elegendő cukorhoz jutni és fatalikus megnyugvással kénytelenek tűrni, hogy méhállományuk 100%-a is elpusztuljon?

Lehetséges-e egyes tagoknak sőt kisebb köröknek is a mai viszonyok között méhetetés céljából cukorhoz, mézhez jutni?

Nem lehetetlen állapot-e az, hogy az akácfaakat és más mézelő fákat egyre másra irtják s tüzelő anyagnak felhasználják s a méhészek ökölbe szorított kezekkel, tehetetlen néma dühvel kénytelenek túrni ezt a vandál pusztítást, ami rövidesen a méhlegelő rohamos eltűnésére vezet!?

Egy jól szervezett méhész társadalom az ilyen állapotokat meg nem tűri, annak erélyes kézzel gyorsan, egy kettőre véget vet.

Ehhez azonban erős egyesületek kellene igen nagy számban.

Habár első sorban az a fődolog, hogy a méhészek egyesüljenek, akár kicsiny körökbe, akár helyi egyesületekbe, de az ilyen egyesülés egy maga még nem elég.

Hatalmas nagy egyesülésekre, vagyis az erők kisebb csoportjainak összevonására is szükség van.

Minél több a nagy egyesület, annál jobb.

A méhész körök, a helyi kisebb egyletek igyekezzenek összes tagjaikkal együtt egy nagyobba, mondjuk egy járásiba, ez egy megyeibe, ez egy kerületibe belépni; az egyesületek viszont egy méhész szövetségbe tömörüljenek.

Saját területén mindegyik önálló hatáskörrel bírna, egymást kölcsönösen támogatná; míg az erejüket meghaladó, nehezen megoldható közös célokat országos méhészeti szövetség oldaná meg.

Ehhez természetesen egy központi szerv is kell, amely a közös ügyeket intézze.

Ez a helyes méhészeti politika.

A fiók egyesületeknek, az önálló egyesületeknek, meg van a teljes tisztikaruk, de szövetkeznek a közérdekében.

Németországban, mivel ott több úgynevezett állam van, majd minden államban vannak központi egyesületek (főegyesületek) s mindegyik felett áll a német birodalmi méhészek egyesületeinek szövetsége.

Nekünk is van ilyen szövetségünk.

Az országos egyesület vezetése alatt megalakult a magyar méhészeti egyesületek országos szövetsége.

A háború azonban, mely rövid életének nagyobb részét teszi ki, mint igen sok más vállalkozást, működésében ezt is megakasztotta.

Ezeket az alakulásokat a szükség hozta létre, az teremtetted meg.

Egyes tagok, kisebb méhészkörök, helyi egyletek, bármennyi alakulna is az országban, mindig csak szétforgácsolt erők maradnak, s egymagukban, nem boldogulhatnak.

A különálló kis méhészkörök, kis egyletek nem lehetnek egyöntetű akaratuak, egy-tervszerűek; ezek szűkebb határok közt mozgó kisebb érdekeltségek, amelyeknek kifelé nincs meg a kellő szavok, súlyuk, tekintélyük; ezeket az érdekeltségeket, közös érdekeik összhangba hozása, közös céljaik könnyebb elérhetése végett egy nagyobb területen egyesíteni kell; ekkor már kifelé is hatékonyabban léphetnek fel. Ezt a feladatot csak egy nagyobb szervezet, az egyesület oldhatja meg.

Tehát nemcsak kisebb körökre, kis egyletekre, hanem a hatalmas nagy méhészeti egyesületekre is elkerülhetetlenül szükség van. Ezeknek is megvan a létjogosultságuk.

Ezzel szemben azt állítani, hogy csak kisebb körökre, helyi egyesületekre van szükség, olyan dolog, mintha azt mondanánk, családokra szükség van, községekre, járásokra, megyékre, államra nincs.

Ez visszatérés lenne az őállapothoz.

(Folytatjuk.)

Titkári jelentés az Udvarhelyvármegyei Méhészegyesület 1916. évi beszámoló közgyűléséről.

(Folytatás.)

Gál Imre egyes. titkár.

Adományok, segélyek.

Az elmúlt év folyamán a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter ur támogatta hathatósan egyesületünket. Kérvényünkre a rokkant katonai tanfolyamok előkészítésére és házi kiadásaink fedezetére 1500 korona segélyt nyújtott. Öexcellenciája fedezte a tanfolyamok tartásával s iskolaméhések készítésével járó összes kiadásainkat. Illesse Öexcellenciáját a székely méhészek végtelenül hálás köszönete. A hálaérzelem mélységes megnyilvánulásával köszöntjük a földművelésügyi kormány méhészeti ügyosztálya élén álló Papp Ragány István minisztertanácsos úr öméltóságát és Krenedits Ferenc oszt. tanácsos úr önagyságát, kik kegyes pártfogásukkal és a segélyek kieszközlésével egyesületünket az ország nevesebb

egyesületei sorába emelték. E két név korszakot jelent hazánk méhészetének történelmében. Méltó tehát, hogy nevüket minden székely méhészgazda szívébe vésse.

A nyújtott segélyek közül a szorosan vett egyesületi 1500 kor. államsegély felhasználásáról Szabó Antal pénztáros úr terjeszti elő elszámolását, míg a többi dr. Majthényi Miklós Székelyudvarhely r. t. város polgármestere, min. biztos úr útján, a felhasználás után esetenként közvetlenül számoltatott el.

A vásárolt és adományozott méhcsaládok elhelyezésére a miniszter úr Öexcellenciája az egyik iskolaméhest s a készült kaptárokat egyesületünk rendelkezésére bocsátotta. A méhes a többiekkel együtt egyesületünk telepén van felállítva. Miniszter úr Öexcellenciája adományozta továbbá a készitendő kaptárak modeljeit és mintáit, nagyváradi katonai tanfolyamról egy drb vándorméhes kocsit és fekvő kaptárducot, melyek a szállítási nehézségek miatt még nem érkeztek meg. Továbbá 2 drb Györi-féle aszalót, melynek egy példánya a betörés alatt elveszett, 10 drb 50 klgrammos és 25 drb 5 kilogrammos mézesbödönt. Ezekből 2 drb 50 klgrammos a betörés alatt elveszett, a 25 drb kis bödönnek pedig a menekülés folytán nyoma veszett a vasuti szállítás alatt. Az adományozott tárgyak egyesületünk vagyonleltárában vannak felvéve.

A kolozsvári Gazd. akadémia igazgatósága kérelmünkre gyógy- és mézelőpalántákat adományozott. Elültetésükről s kezelésükről gondoskodtunk. Sajnos, hogy a menekülés alatti időben a telepen megszállot menekülők a kertészeti telepet széttaposták, elpusztították. Földművelésügyi miniszter úrtól nyertük a rokkant katonák részére kiosztott szakkönyveket, naptárakat, keretfógo és kaparó apró méhészeti eszközöket, oktatás céljára a pörgetőgépet és mülép-prést, sajnos, hogy az utóbbiaknak a betörés alatt az adományozott összes felszereléssel nyoma veszett.

Értékesítő osztályunk működése az elmúlt év folyamán szünetelt. A mozgósítás folytán katonai szolgálatot teljesítvén, a bizományi viszonyban levő „Méh“ szövetkezet a leszámolást állandóan sürgette s így az egylet vezetősége folytonos zaklatásnak volt kitéve. Az ügyek az én kezemben futottak össze s távollétem folytán a leszámolást senki nem eszközölhette. Visszatérve a leszámolást végrehajtottuk, a bizományban levő tárgyakat visszaküldöttük s így a szövetkezettel való működésünk megszakadt. A megmaradt tiszta haszon tekintélyesebb összegét a kiárusító honoralá-

sára fordítottuk. Az értékesítő osztály létesítésének kérdése ezzel nem kerül le napirendről. A helyreállítási munkálatok befejezése után más rendszerrel, szilárd alappal, újra életre fogjuk hívni.

*Az egyesületi telep létesítésére a rokkant katonai tanfolyamok hatottak jótékonyan és elősegítőleg. Az Orbán Gergelynével kötött örök bérletű szerződéssel egy 1 $\frac{1}{2}$ hold terjedelmű belsőséget biztosítván, a telekhez való alkalmas bejáróról való gondoskodás volt legfőbb célunk. Erre nézve Simó József tulajdonos, székelyudvarhelyi lakóssal léptünk egyezsége s tőle opciót nyertünk a telekre menő belsőség megvásárlására. Az alkut létrehoztuk. Az örökáron való vásár szerződését 3300 korona összeggel jóváhagyásra a közgyűlés elé terjesszük. E telek megszerzésével az alkalmazandó egyleti méhészt lakásáról is gondoskodás történt s most mi sem állja útját, hogy egy rokkant katonát egyesületünk a telep rendbentartására és a méhesek kezelésére szerződtesen. Idevágó javaslatomat a m. t. közgyűlés elé terjesztem: *Mondja ki a közgyűlés, hogy egy rokkant katonát méhésznek a telepre 800 kor. évi fizetéssel, lakással és 200 □-öl kert járandósággal alkalmaz. A felszerződtetéssel az elnökséget bizza meg.**

Az egyleti méhestelep szervezésével kapcsolatban a vándorméhészt beállítására is törekedtünk. Ez irányú tevékenységünk eredményeképp jelenthetjük, hogy a nagymélt. földmiv. miniszter úr egyletünknek e célra egy vándorkocsit adományozott, mi pedig a vándorméhészt helyének megszerzése és a kezelők felkérése tárgyában végeztünk eredményes munkát. A vándorméhészt helyéül Szentkeresztbánya és Homoródfürdő—Keménfalvaig vezető utgödör helyét, mint e célra teljesen alkalmas helyeket választottuk ki. Előbbi helyen Berényi Margit, utóbbi helyen Bedő Albert tanító vállalta a vándorméhes felügyeletét, sőt H.-Keménfalva község hajlandónak mutatkozott a befektetéseknel anyagilag is segíyezni egyesületünket. A vándorméhészt teljes szervezését az 1918 évi munkaprogramba fogjuk felvenni.

Ilyen törekvések mellett kiváló figyelemmel fordulunk egyik érlelődő kérdésünk, a *méhészt védelme* felé, mert meg voltunk győződve, hogy a legszebb kulturakciót is megbénítja az oláh konzorcium kezében levő nagyszebeni viaszgyár üzelve. Sajnosan láttuk évek hosszú során, hogy a székely ember, mint áll be az oláh szervezet szolgálatába s mint irtja féktelenséggel, pár fillérenyi haszonért a székely föld méhészetének tőkéjét. Vármegeyénk agilis

alispánjának segítő rendelkezéseit kértük, ki nem késelt azt a köri előjáróságokhoz kibocsátott rendeletével megadni, felhíván az előjárókat, hogy a méhek leölését felvilágosításukkal akadályozzák meg. Jóllehet, hogy e rendelkezéssel még nem értük el célunkat, de közeleg a jövő, mikor egy vármegyei szabályrendelet fog gátat vetni e további üzelmeknek. Jelenleg vármegyei tisztifőügyészünk tanulmányozza a kérdést, s mihelyt egészségi állapota megengedi, megvalósítását napirendre hozza. Ezen jelentésem kapcsán javaslom: Mondja ki a közgyűlés, hogy a méhek leölésének eltiltását elődázhatatlan hatósági intézkedésnek tartja s a méhészet védelme tárgyában felíratban fordul a székelyföldi vármegye törvényhatóságához, kérve a törvényhatóságok vezetőit, hogy az újabb állami betelepítések megóvása s az elpusztult méhészet akadálytalan fejlesztése céljából a méhészet védelme tárgyában szabályrendeleteiket hozzák meg, mert a jelen állapotok meghagyása mellett a székelyföldi méhészet helyreállításához félévszázad sem lesz elegendő.

2. Egy szabályrendelet tervezet megalkotásához bizottsági tagokul kérje fel dr. Hinléder Fels Ákos, Székelyhídy Viktor urakat, kiegészítve a bizottságot az egyesület elnöke és titkárával.

Szervezkedési mozgalmak.

Az 1916. évi munkásság tette serkentette a vidék közönségét is. Egyesületünk közreműködésével alakult meg újra, múlt év őszén a homoródszentmártoni méhészkör Györfy István elnökletével. A 60-as évek során áldásos működést fejtett ki, később feloszlott, most életre hívta a méhészet iránt érdeklődők lelkes kis tábora. Hasonló alakulás indult meg Zetelaka községben, minek folyamányát meggátolta az oláh betörés. Ezen körhöz csatlakozó tagok használatára rendeltünk meg egy pörgető és mülépprest, mely a menekülés zavarában a vasúti szállítás alatt elkallódott.

Kilépő és új tagok.

A múlt években évről-évre a pénztári számadásokon vörös fonálként végig huzódó tagsági díjhátrálékok eliminálása érdekében rendkívüli közgyűlésünk által hozott azon határozatot, hogy a hátrálékos tagok hátrálékaik kiegyenlítésére felhivassanak s a tartozásaikat nem rendező tagok ellen a peres eljárást bevezessük — az utóbbi kivételével végrehajtottuk.

Legszigorubb hangu felhívásunkra tekintélyes számban léptek ki az egyesület tagjai sorából azok, kik tagsági jogok fejében különös előnyöket vártak az egyesulettől, a hátrálékos tagdíjak rendezése elől menekülni akartak. Bizva erősségünkben, készséggel nyitottunk utat a kilépőknek s töröltük a peres eljárással sok kellemetlenséget ígérő tagdíj hátrálékokat, egyben az új és a megmaradt tagok részére új tagsági köteleességek aláírását kértük be a kötelezettségek feltüntetésével. E szigorú és a szabályoknak teljesen megfelelő eljárás folytán a rendetlen tagoktól megszabadulva, jelenleg tagjaink száma 100-at tesz ki. Új tagokul jelentkeztek: Dr. Hinléder Fels Ákos, Kolumbán Lajos, Balog Szerén, Majthényi Miklós, Lakatos Tivadar, Györfi Géza, Márton Lajos, Homolai József, Szálló Imre, Koncz Lajos, Szabó Gábor, Boér András Sósfürdő up. Koncz; Kókosi Mihály, Derzsi Géza kiskalambfalvi lelkész, Bucsi Endre szentlászlói lelkész, alapító tagnak Szöllösi Samu Székelyudvarhely. A harctéren hősi halált halt Pál Dénes székelyderzsi egyesületi tagunk helyett édes atyja Pál József örök életére tagul való felvételét kéri egyesületünköt.

Egy sajnálatos körülményt kell bejelentenem a m. t. közgyűlésnek. Az oláh betörés alatt a lakásomban hagyott egyesületi irattárt a lakást feltörő hadsereg szétzdulta s a tagsági kötelezvényeket megsemmisítette. Javaslom a közgyűlésnek: mondja ki, hogy e körülménynek az egyesületi tagokkal való közlése mellett új tagsági kötelezvények aláírását a tagoktól bekéri s a munka végrehajtásával az egyesület titkárt megbizza.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Nagy vonásaiban bemutattam az 1916. év történetét. Szomorú adatokkal van rakva, de biznunk kell az isteni Gondviselésben, hogy ő aki lesújtott, fel is emel. Ennek tudatában ne vizsgálódjunk és ne merüljünk el a múltban, hanem vessük tekintetünket a jövő feladatai felé. Ha valamikor munka várt reánk, most bizonyára óriási feladatok megoldása előtt állunk és szükségünk van minden egyes tag munkabíró karjára és erős szívére, éles látására. A romok eltakarítása, a romok helyén új élet megalapozása az első és legsürgősebb teendőnk. Mindannyian lássunk az építés munkájához a magunk portáján s ha itt rendbe jöttünk segítsünk gyengébb sorsosainkon. Bírjuk szervezkedésre a gazdatársadalmat és az 1917. év folyamán jöjjenek létre az egyesület járás körei. Foglalkozzunk a szövetségi méhesek létesítésével és a méhek biztosításának kérdésével. Hívjuk

életre a méhészi irodalmi társaságot s az Erdélyrészi Méhészegylet köré csoportosulva az erdélyi egyetlen egy szaklapot segítsük a lehető legmagasabb nivóra emelni. Külreható aktivitásunkkal párhuzamban haladjon belső berendezkedésünk is. Egyesületünk telepének fokozatos beállítása, az értékesítő osztály szervezésének előkészítése szövetkezeti alapon, a gyümölcsstermelés felkarolása, telepítések, értékesítési kérdések munkálatai kössék le az 1917. év folyamán minden erőnket s akkor felemelt fővel, izmosult erővel fogunk találkozni ez év bucsuztatásánál s az 1918. év köszöntésénél. Kérjük a magyarok Istenét, hogy adjon hazánknak békességet, felséges királyunknak az értelem bölcseségét, hogy vezethesse hazánk hajóját a boldogulás partjai felé, mindnyájunknak megnyugvást a sorson, hogy munkálkodásunk révén újra viruljon a hon, éljen a haza.

Dicsének.

Dr. Fényes Kálmán.

Nyílik az akác!

A színek első dísz: fehér virág, fürtös, puha, szinte vajszerű. Súlya alatt meghajlik a gyenge ág. Illata messze száll.

A nap sugarai alatt csaknem csillog fehérsége, a fák környéke édes aromáktól nehéz.

Míg a virágözönt csodáljuk, hallásunk is gyönyörre talál a szelíd zsongásban, mely a virágfüzereket övezi.

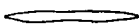
Méhecskéink döngenek felettök, tobzódva, boldogan, kehelyről-kehelyre menve, mint a kincskeresők, akik találtak is kincset: a legjobb mézet, melynél csak a Hymettus adhat fűszeresebbet.

Lehetetlen elmenni a virág pompás akácok mellett költői hangulat nélkül, fehér poézis vonzza a lelket, látva ezt a bájos virágot, érezve remek illatát és szemlélve méheink örömteljes munkáját.

Aki nem méhész, talán nem is ismeri ezt az élvezetet egészen, csak a méhész tud gyönyörködni ebben minden érzékével, egész érzésével, teljes szívével.

Nyolc nap csupán az, amit a tavasz az akácvirágban ajándékoz nekünk, de ez a rövid idő oly gazdag deliciákban és haszonban, mintha 80 nap lenne. Ünnepi cyklus ez, melyet dallal kellene köszönteni, mint központját az andalító kikeletnek, midőn az örök nagy természet csillogó új palástot ölt.

Isten hozott, kedves virág!

Csevegés az anyásítás körül.

Fedorocskó Gyula, a Tiszántúli Méhészegylet választmányi tagja.

Az anyásításról irtam 1913 évben egy cikket. Azóta többfelől kaptam bővebb felvilágosítást kérő leveleket. Legutóbb egy méhésztársam így ír:

„Az egyik család terméketlen anyját Julius hó 14-én öltem meg fiasítás hiányában és 15-én beadtam 12 kísérő méhvel a termékeny anyát. 17-én megvizsgáltam és — nyugodtan láttam, a lépen friss tojások voltak! Bevált szépen! — E családnak 32 nap óta terméketlen fiatal anyja volt.“ — a másik eset: „Julius 21-én egy erős családnak 4 éves anyját eltávolítottam. — 22-én — egy nap múlva beadtam egy új anyát 16 méhvel. Megelőzőleg minden anyabölcsöt leromboltam. 24-én megvizsgáltam s meglepett midőn anyabölcsöket találtam, — az anyát pedig — üldözve, szaladgálva, — csak nagynehezen szabadítottam meg. Az anyátlan család, semmiféle morajt nem hallatott csak nyugtalan lett. Kérem újból felvilágosítást adni.“ stb.

Ez a levél nem az egyedüli, a mely azt igazolja, hogy sok méhész annak veszélyétől fél, hogy a méhek a beadott királynét nem fogadják el. Pedig, ha tisztában vagyunk az elmélet és gyakorlat azon részével melyet az anyásításnál követnünk kell, vajmi keveset fordulhat elő kellemetlenség! — Hogy lehetőleg megvilágosítsam az anyásítás körüli azon teendőket, amelyek az eredményt biztossá teszik, kérem a következőknek megszívlelését.

Oly méhek, melyeknek már „öregebb“ anyjuk van, ha azt eltávolítjuk nagy hajlandósággal bírnak egy „fiatal“ anyát leszurni még, ha az termékeny is. Ezért mielőtt anyásitanánk, eltávolítva a kiselejtezni való anyát, be kell várnunk míg észre veszik általánosságban veszteségüket, esetleg anyabölcsöket kezdenek építeni. Ekkor többnyire még terméketlen anyát is elfogadnak, annál szívesebben termékenyt.

Előfordult egy eset Br. Berlepszhnél, hogy egy olasz törzsnék, melynek anyja két nappal előbb elveszett, egy német anyát adott be. Ez korai volt, a méhek 2 nap alatt nyugtalanságot sem árulhattak el, veszteségüket általánosságban nem vették észre, zűmögve szállták meg a bent rejtkehelyen levő anyabölcsöket, mutatván az új anya iránti ellenszenvüket. S dacára hogy az két

nap zárva volt mégis leszurták, mert egy része pártjára állott, más része nem hagyott fel ellenséges indulatával s nem nyugodtak míg a képzelt betolakodót, királynéjuk vetélytársát, le nem szurták!

De most következett csak a jajveszékelés és sírás anyjuk elveszte fölött. És ez három napig tartott! Mert három nap múlva kaptak csak új anyát és pedig nem elzárva, hanem csak egyszerűn a méhek közé eresztve. A legnagyobb örömmel fogadták; egyetlen méh sem merte megérinteni vagy leszúrní.

Tanulság tehát, hogy az anyásításnál várjunk míg előbbi királynéjuk elvesztését észre veszik, míg azt meg síratják, el felejtik, mert különben még az elzárás sem menti meg a haláltól a beadott új anya életét.

Volt eset, a mikor már egy olasz királynőt elfogadtak, s nyolc napon át petézett is, amikor egy épségben véletlenül meghagyott anyabölcsöből kikelt fiatal német anya leszurta. Ez a szépen termékenyült olasz anya a petézéssel ellehetett foglalva és petezés közben nem vehette észre a bölcsőt, mely vetélytársát földte — különben megsemmisítette volna, vagy „vészelt“ adott volna a méheknek annak lerombolására!

Ezért szabályként következőket vegyük figyelembe. Ha erős törzsnek termékeny öreg anyját valami okból eltávolítjuk, tanácsos addig várni, amíg anyabölcsőt kezdenek építeni. Ekkor semmisítsük meg az anyabölcsöket, szedjük el nyílt fiasítását, melyből esetleg anyát nevelhetne, adjuk át ezt más törzsnek és annak a törzsnek, melynek ezt adtuk, fedett fiasításából pótoljuk az elszedett nagy fiasítást. Vagy esetleg a nyílt fiasítást több családnak osszuk el. Így észreveszik árvaságukat és ezt nekünk is elmondják kesergő hangon. Most tegyük be a következő módon a termékeny anyát, bizonyosan elfogadják:

Elővesszük egy gyufaskatulyának a külsejét (nem a fiókját, melyben a gyufa szokott állani) és e skatulya egyik végét betapasztjuk egy kis müléppel, rá nyomkodván jól a széleire, hogy le ne hulljon róla. Ekkor balkézbe véve azt, jobb kézzel beleteszük az anyát 10—15 kíséző méhvel a saját törzséből, a még nyitva levő másik végén azt befogva tartjuk balkezünk hüvelyk-ujjával, hogy a belehelyezett anya és kíséző méhek el ne röppenhessenek. Mikor aztán a kíséző méheket is behelyeztük, a skatulya befogva tartott végét is beragasztjuk egy kis müléppel éppen úgy, amint a másikat beragasztottuk. Ekkor egy fogvájó vagy drótszeg hegyé-

vel a műlépen egy-két picí lyukat szúrunk mindkét végén, bekenjük mézzel s betesszük az anyátlan törzsnek költőterébe bárhova. Lehetőleg a keret első részébe vagy alá, úgy azonban, hogy a méhek hozzáférhessenek. Tovább semmi gondunk rá. Harmadnap megnézzük, s látni fogjuk, hogy az anya új otthonában egész jól érzi magát. A mikor az anyát behelyeztük érdekes megfigyelni, hogy az anyával levő kísérő méhek, mint öltögetik ki nyelvecskéjüket a mézért a műlépen szúrt kis lyukakon és az anyátlan törzs méhei, mint nyalakodnak a mézen. És ezek, mint a kis lyukhoz értek, szinte ugranak örömben, mintha mondanák: Mi ez? Itt anya van! Szabadítsuk ki! És legott hozzá fognak segíteni a bentlevőknek a műlépet rágcsálni, mivel az anyához óhajtanak futni, s amikorra kész vannak a műlép átrágással, szent a béke. A zárkában levő rabkirálynő „ünnepélyesen“ vonul be új népe közé. Ez az eljárás egyszerű, a zárka sem kerül pénzbe s nálam nem fordult elő eset, hogy be ne vált volna.

Ha esetleg az anyásításnál már az anyabölcső valamelyikéből kikelt volna az anya, el kell távolítani. Ekkor nem kell oly sok időt várni, hogy veszteségöket észre vegyék, mert a természetlen fiatal anyát hamar elfelejtik, különösen, ha kevés ideig volt közöttük. A termékeny anyát szívesen fogadják, mert e cserében ők nem csalatkoznak!

Ha egy utórajnak elveszük az anyját és öregebb termékeny anyát adunk neki — ezt is nyugtalanság nélkül szokták elfogadni.

Előraj, ha elveszük az anyját és helyébe fiatal természetlent adunk neki, nehezen barátkozik meg vele, s ha csak hozzáférhet leszurja. — Sőt a termékeny anyát is, ha fiatal, hosszabb ellenségeskedés után csak úgy fogadja el, ha több napig zárkában tartjuk, hogy meg ne sértessék vagy le ne szurják. S csak mikor megvizsgáljuk és látjuk, hogy a beadott anyát etetik — nem pedig ellenséges indulattal eltelve kis veszedelmes fegyveröket igyekeznek betolni az anyához, csak akkor eresszük közéjük. Zárkáinknak ajtaját, ha az műléppel van beragasztva ők maguk igyekeznek megnyitni.

Ezt a teoriát tanította nagy mesterünk Dr. Dzierzon és ezen igazságok ismerése nélkül gyakorlati méhésznem érvényesülhet. Sőt a modern méhészet minden írója annak a fának gyümölcséből éldegél, melynek magvát Dzierzon veté el, melynek Ő nemesíté koronáját. Apoljuk tehát e fát és igyekezzünk az Ő nyomdokain haladni.

Jegyzés.

Nem tehetem, hogy cikkírónak a Berlepsh esetet kommentáló nézeteire felfogásom szerinti megjegyzést ne tegyek!

Szerény gondolatom szerint a Berlepsh méhei 2 nap múlva is nyugodtak maradtak, mert volt „rejtekhelyen levő anyabölcsőjük“ és bizonyosan leszurták volna az olasz anyát is, egy hét múlva is, mert a bölcsőben már ott szunyadozot a jövő reménysége! De azt senkinek sem hiszem el, hogy a kaptárban, hol minden változásról szinte másodpercnyi pontossággal értesül a „csoda-államnak“ minden tagja — éppen az anya elvesztését ne vennék észre 48 óra alatt!

Éppen ezért az anyás, de mézes családok alább leírt újra anyásítását sem merném ajánlani még gyakorlott méhésznek sem!

1. Lehetséges-e egy népes családban az összes anya bölcsők eltávolítása? Nem maradhat-e „rejtekhelyen anyabölcső“ bármely elővigyázat mellett is? Vagy az összes építményeket megtisztítsuk a takaró néptől?

2. Hány olyan fedett fiasításos kerete van egy törzsnek, melyen legalább a széleken néhány nyitott fiasítás is ne lenne?

Feleljünk a kérdésekre és megkapjuk az anyásításnak egy — a cikkíróéval homlok ellentétes — szabályát. **Anyásítsunk mindig, mielőtt a méhek anyabölcsőt kezdenek építeni, vagyis a régi anya elpusztítását követő 24 óra leteltével! Szedegetés, meszterkedés, okoskodás nélkül is 99⁰/₁₀-ig biztos az elfogadás!**

Ez olyan eljárás, melyet a gyakorlat megdönthetetlen szabálya emelt. Cikkíró eljárását követve egy 50 családdal gazdálkodó méhész, ha törzsei felét újra anyásítani akarná, az egész méhész idényt anyásítással kellene, hogy töltsse! Az anyásítás kivételének leírása, oly ügyes különben, hogy föltétlen, elismerés illeti érte az író, de a módszerét igazán nem ajánlhatom követésre.

Szerkesztő.

Rokkant katonák részére, kik méhészettel foglalkoznak ingyen küldjük a lapot! Kérjük a címek azonnali bejelentését!

Különbség a kis és nagykeretű kaptárok között.

Dósa István, a Tiszántuli Méhészegylet választmányi tagja.

Gyulán és környékén az őszi gyenge tarlóvirágzás és kedvezőtlen időjárás következtében a méhcsaládok, bár elég népesen, de tekintettel a cukor hiányra — etetés nélkül — kevés eleséggel voltak betelelhetők. A bekövetkezett kemény telet ennek következtében a kis kerettel felszerelt kaptárokból levő családok nem, vagy csak alighogy birták ki. Egyes méhészeknél az állomány 60—75%-a tönkre ment. Ezzel szemben a széles keretű kaptárokból elpusztult családok száma elenyészően csekély.

A fentiek beigazolására két esetet hozok fel: Brandt József itteni méhésztársnak beteleléskor 340 családja volt országos egyesületi félkeretes kaptárokból. A megejtett tavaszi átvizsgálások alkalmával szomorúan tapasztalta, hogy 180 elpusztult. Wagner Ferenc méhésztársnak beteleléskor volt 24 családja „Richter“-féle széles keretű kaptárokból. Míg az előzőnél 180, nála csak kettő pusztult el, de az sem az éhség vagy a kemény hideg következtében, hanem egerek férkőztek a kaptárba s azok tették tönkre. Nálam 25 család volt Neiszer, 4 pedig „Richter“-féle kaptárban a beteleléskor. A Neiszer kaptárban levőkből pusztult 16, a Richter-ből egy sem.

Az előadottak alapján én bizonyosodottnak látom, hogy a mézelés mellett a kemény tél kibírása tekintetében a széles keretű kaptárok a legmegfelelőbbek. Éppen ezért bátor vagyok javaslatba hozni, hogy azok kik most kezdenek méhészkedni, lehetőleg széles keretű kaptárokkal kezdjék azt; azok pedig kik eddig kis keretűekkel méhészkedtek, kísérletképpen egy-két, esetleg több széles keretű kaptárt is állítsanak föl. Hiszem, hogy egy-két évi kísérletezés után befogják látni, hogy a széles keretű kaptárok minden tekintetben előnyösebbek a kis keretűeknél.

**Mézet,
viaszot,
sonkolyt**

állandóan a legmagasabb napi áron vásárol a
„Méh“ a Magyar Méhészek Értékesítő
Szövetkezete,

Budapest, VI. Frangepán-utca 33/b.
áránlattal egyidőben minta is küldendő.

Jönnek a rajok!

Csongvay Ferenc, áll. ig. tan.

Vigyázní! Ez az első termés eredménye a méhészeti évnek, okosan kell őket felhasználni! Mit tegyünk velük?

Legelső teendők, amit úgy saját érdekünköl, mint a méhekre való tekintetöl meg kell tennünk: az elhelyezés. A hovahelyezés kérdése nem okoz gondot annak, akinek elegendő kaptára van, de mit tegyen az, akinek a drága kaptárak csak kisebb mennyiségben állanak rendelkezésére s kasokkal kell pótolni a hiányt. Melyeket tegye kasba az előrajokat vagy az utórajokat?

Feltéve, hogy az anya életkorát biztosan tudja, kasba teheti az első rajt is, ha az anya 2 évesnél nem idősebb, mert a következő év tavaszán kirajozván újból kicserélhető lesz az, de ha 3 éves, akkor könnyen szükségessé válik az eltávolítása már ez év folyamán esetleg a kora tavaszon, ezért okvetlen kaptárba teendő az ilyen anyával bíró raj, ahol könnyen kaphat új anyát, míg a kasban ez szinte kivihetetlen.

Legnagyobb nyugodtsággal tehetők kasba a másodrajok, mivel ezek sorsa, hacsak az anya megtermékenyül, biztosítva van, még ha a legelő záródása felé jöttek is létre.

A harmadrajokat már ritka esetben helyezhetjük kasba. Ezeket segíteni kell müléppel, mézzel, ha rendes családokká akarjuk fejleszteni őket. Ha pedig csak építményeiket akarjuk felhasználni illetve ezekkel lépkészletünket akarjuk gyarapítani, ezek elvétele, a családnak más rendes családhoz való hozzácsapása, mind olyan műveletek, amelyek kasban nem vihetők keresztül az utóbbi kivételével sehogysem. Ha fiatal anyáikat akarjuk az idősebbek felcserélésére felhasználni, ezt szintén csak kaptárban vihetjük keresztül.

Ezek előre bocsátása után az eljárások a következők lesznek.

Az öreg anyás első rajokat kaptárba helyezvén, a kaptár homlokl falához egy pár herelépet teszünk lépkészletek helyett azon célból, hogy kevesebb herelépet építsen a család, később pedig a III-adrajok fiatal anyáival kicseréljük az öreg anyát.

A kétéves anyával kijött elő- és fiatal anyával jött és kasban elhelyezett III-ad rajokkal nem sok bajunk lesz.

A III-ad rajnak egy fiasításos lépet adunk. Ez jó lesz arra is, hogy a család lakásában megmaradjon, de haszna lesz az is, hogy

az anya hamarabb fog nászútra ki-indulni. Gyönyörű, dolgozós építményeit csak azon célból kell figyelemmel kísérnünk, hogy helyesen építik-e vagy itt-ott igazítanunk, javítanunk kell-e rajta.

Az építkezés gyorsítása céljából a homokfalnál egészen kiépített lépeket hátrább hozzuk s a hátul levő félig-meddig kiépítetteket előbbre visszük.

Ha már most a családot nem akarjuk kiteleltetni, építményeit már most elszedhetjük s akár, a mézelésre berendezett, kaptárakat bővíthetjük velük e fiatal lépeknek fészekbe adásával, hogy az ott lévő öreg lépeket a fészektől távolabb eső helyekre helyezhessük, ahol mézzel fognak megtelni, akár a betelelésre érdemes családokat bővíthetjük velük.

Ha a család még olyan népes, hogy újabb építkezést végre tud hajtani ismét építettünk vele, ha nem, már most odaadjuk az anyát egy öreg anyás családnak s bogaraival egy más utórajt erősítünk fel az építkezésre.

Magától értetődik, hogy mindezek csak az anya megtermékenyülése esetén hajthatók végre, ellenkező esetben a raj egyesítendő lesz valamely szomszédos családdal.

Aki minden raját kaptárba foghatja, annak az a gyönyörűsége lesz, hogy méhcsaládjainak száma is szép százalékkal fog emelkedni, lépkészlete is nagy arányokban fog növekedni, mert az építésre a II-od rajokból is fog kijelölni néhányat, amelyek nemcsak szép teljesítményekkel fogják örvendeztetni, hanem azok mennyisége is meglepéssel fogja eltölteni a méhészt.

Az anyák megtermékenyülésének ellenőrzése csak a kasban körülményesebb, mivel már maga a kas ügyetlen felfordítása is veszedelmet okozhat, a lépek szétnyitása által pedig szintén letörhetik a gyenge építmény, a kaptárakban a legegyszerűbb mesterség.

A felsorolt műveletek végrehajthatása céljából illetve a jobb eredményre való kilátásból, hordástalan vagy esős időben elkerülhetetlen az etetés, mert sem a betelelendő családban, sem az építőkben nem lesz sok gyönyörűségünk, ha rászorultságuk alkalmával nem látjuk el őket bőségesen étellel. Minél szűkkeblűebbek leszünk a befektetés dolgában, annál silányabb lesz az eredmény, amit elérünk. Lássuk el hát őket bőségesen étellel s a fizetéssel meg leszünk elégedve.

A fiatal anyáknak más családhoz való egyesítése tudom sokaknak olyan nehéz feladat, amelyhez hozzá sem kezdenek. Pe-

dig ma már olyan egyszerű anyásítási eljárásokat tudunk ajánlani, amelyek véghezvitele a legreménykeltőbbben serkenti próbára a méhészt. Ilyen egyszerű anyásítási eljárást talán már e lapszám-ban, talán a jövő számban olvashatunk, esetleg én is ismertetem saját egyszerű anyásítási módszeremet.¹

Nagy Pál és a méhek.

Ifj. Balázs Ferenc.

A minap, ahogy kinéztem az ablakon láttam, hogy egy falusi ember erősen nézegeti a házsza-mokat. Inkább kíváncsisá-gból megkérdeztem, hogy kít keres?

— Nem az urat! — felelte rá nem éppen udvariasan.

— Nono jó ember — mentegetőztem — azt tudtam én jó előre, hogy nem engem, de hát mégis mondja meg, hátha útba tudom igazítani . . .

Előbb rámnézett, s vizsgálva fürkészte az arcomat, hogy vajjon méltó vagyok-e a bizalmára s aztán lassan azt felelte:

— Hát . . . hát a tanár urat! . . .

— Igen, igen feleltem, de miféle tanárt . . . csak mondja meg bátran! . . . A méhészeti tanár urat — felelte, de úgy, mintha csodálkozna azon, hogy én még azt sem tudom.

— No lássa, — szóltam neki fölényesen — mégis csak útba tudom igazítani. Ott van a tuloldalon — s egyuttal meg is mutattam az irányt. — Látja azt a fényes cégtáblát?

Az öreg megfordult és végig mu-strálta a betüket, de bizony-ság okaért még az ókuláját is a szemére tette s aztán bizonyta-lanul kérdezte meg:

— Ott a . . . ?

— Az az . . . feleltem már kissé türelmetlenül.

Az öreg megfordult és átment a túloldalra. A kapun benyitva szembe találta magát egy katonával:

— Itt a tanár úr?

¹ A tervet kész ígéretnek vesszük és várjuk már a júliusi számunk részére anyásítási módszerének ismertetését.

— Itt bizony, — válaszolta a katona s egyenesen elvezette az annyira keresett tanár úrhoz.

— Jó napot kívánok — köszönt.

— Adjon Isten magának is — felelt a tanár úr — hát mi járatban van?

— Hát instállom — kezdte a mondókáját — engem Nagy Pálnak hinak oszt méheket vettem s jöttem, hogy valamit kérdezzek. Há' mondom megvöttem oszt elmentem a komához, mert hát, hogy ő okos ember és megkérdeztem tőle, hogy má' mongya meg keed, hogy hova rakjam őket, mert hát szeretném má' elrakni. Aszonta a koma, hogy oda rakjam, ahova teccik. Erre közbeszölt Kis István sógorom, mert hát, hogy ő is ott volt, hogy az íppeg nem mindegy, mer' ő éppen tegnap hallotta a méltóságos úrtól, de már elfelejtette, hogy merre kell rakni. Aszonta erre a Marcsi, mert hát hogy ő is ott volt, hogy menjek el az ő lelköm Pistájához, mer' ő benn vút Kolozsvárt a méheket tanulni, mert ő biztosan tudja. El is mentem, de a fránya Pista má' elutazott. Na, gondolok, ma ugyis behajtottam a vásárra két bihalat, hát egy kalap alatt ide is beszólok.

— Hát legelőször is írja le, hogy milyen a háza környéke! — mondta a tanár úr.

. . . Papirra? — kérdezte akadozva?

— Hát csak úgy mondja el!

Nagy Pál láthatólag fellélegzett. Aztán neki kezdett:

— Hát először is a ház van és mellette van a pajta . . .

— Várjon csak — vetette közbe a tanár úr — merre van a ház eleje?

— A kis erdő felé.

— Nem úgy értem én azt! Északra, délre-e vagy merre?

— Hát úgy délnek van. Vagy inkább keletre.

— S mi van előtte — faggatta tovább a tanár úr?

— Mező van, de én úgy se teszem oda a méheket. A ház mellett van a pajta, amiben nincs semmi. A háta mögött van a dnyeföld; oda akarom tenni.

Éppen a legrosszabbat választotta ki!

— Már hogy miért?

— Északra nem jó a méheket tenni. Nem szeretik.

— Jaj de finnyásak lehetnek. Már pedig én odarakom.

— Azt bizony rosszul teszi . . .

— Hogy rosszul-e — kérdezte csufondárosan — tudja Pál, mit kaszál . . . mer hogy annak oka van . . .

— S ugyan mi?

— Azok a bolond parasztok félnek a méhektől s ha odarakom nem lopják el a dínnyémet.

(Lám-lám, — gondolta magában a tanár úr, ez az ember túl akar járni mindnyájunk eszén.)

— Hát éjszaka?

Az öreg hátrahökölt. Ugy látszik erről megfélekedzett.

— Hát éjszaka nem mászkál?

— Nem biza!

— S igazán jobb lenne a ház elé?

— Persze!

— No jó, meggondolkozom.

A tanár úr azonban nem hagyta annyiba:

— Hát aztán ért-e a méhekhez? Járt-e tanfolyamra?

— Már hogy én ne tudnék azokkal a kűs állatkákkal elbánni?

Deiszen nem vagyok én bolond, csak a sógor nem ért hozzá. A multko' tavasszal várta, hogy kölykezzen meg a kas, oszt csak nem akart. Hát mit csinált a bolond? Felemelte a kast és piszkálni kezdte. Oszt ki is jöttek, de máig is látszik a sógor arcán a nyoma . . . Minek gondol engem az úr?

— Na jól van. Egyéb baja nincs?

— Hát nem elég ennyi baj egy szegény embernek? Agyon Isten! S már indult is kifelé. Utközben, ahogy megtömte a pipáját, imigy morfondírozott:

— Na, nekem is kellett ide jöjek! Az embört bolonddá tartsák. Deiszen csak a dínnyeföldre teszem én . . . tudja Pál mit kaszál.

Junius a méhesben.

Örök jóltevők, Természet — Ősanyánk, ki oly bőségesen nyitott kézzel nyújtotta máskor bő áldását felénk, most mintha gondolkozva, szigoru számitással adna! Mintha nem akarná, hogy feleslege is legyen éhes gyermekeinek: csak a mennyi elég, csak a legszükségesebbet!

A korai rügy fakadásnak jóformán örvideni sem tudtunk: jöttek az áprilisi, május eleji hideg, szeles napok. A gyümölcs virágzás, melytől oly sokat vártunk s mely oly sokat jelent méheink jövő fejlődésére, alig néhány napig tartott. A hideg szeles időjárás miatt méheink e rövid időt sem használhatták ki, alig fele részben! Lassan, nehezen fejlődnek a törzsek s hordás hiányában még most is csak készülődnek a rajzásra!

Májustól sokat vártunk, alig adott valamit s kétséges, hogy június pótolhatja-e a hiányokat!

Nyílik az akác, de futó, nyári záporok, május végi hideg szelek leverik virágját. Bár telnek a sejtek, de ha melegebb napok nem köszöntenek ránk, alig lesz felesleg és nem lesznek rajok!

Jelenben, pedig a rajok hiánya nagy csapás! Sokszor panasztunk, jó mézelő években különösen, ha méheink rajzási ösztönét semmiképpen sem tudtuk elfojtani! Nem rajokat, akkor mézet vártunk! Most szeretnők mindakettőt, de különösen a rajokat! Hiszen annyi méhcsalád elpusztult. Nyugat-Magyarország, Erdély méhészetének jó részét tönkre tette a dúló ellenség! De a békés területeken is magas százalékokban róta ki adóját az éhség, a mostoha tavaszi időjárás! Rajokkal kell pótolnunk a veszteséget!

Ez évben június lesz a rajzási hónap, ha lesz! Most minden raj értékes tőke s ezért fokozott gonddal várjuk megjelenését! A természetes rajokat még június közepéig nyugodtan várhatjuk! Részben az akác, de főleg a hárs, a legelő és kaszálók virágai biztosítják életképességüket. Június közepén tul azonban jobb, ha mi rajoztatunk, mesterséges úton készítünk rajokat, hogy így a késői rajzásnak elejét vehessük és törzseink számát is gyarapithassuk.

1. *A természetes rajok* elhelyezésével kapcsolatban főleg ügyeljünk, hogy a befogott raj félórán belül állandó helyére kerüljön, mert különben dolgozói közül, melyek azonnal gyűjtéshez láttak, sokat elveszithet. A raj nagyságához mérjük a beadott lépkezdések számát! (6--7--8 pár fél keret.) Ha van, jó a homlok falhoz egy virágporos, egész keretet betenni, de egész műléppel rajoknak ne kedveskedjünk, mert az könnyen megnyulik, sőt le is szakadhat.

2. *A műraj készítésnél* egy dologra vigyázzunk különösen: próbáljuk megközelíteni a természetességet! Ezt pedig egy mó-

don érhetjük el, ha helycserével rajoztatjuk meg a kiválasztott családot.

a) Kasoknál körülményes egy kissé az eljárás, de célra-vezető. Nyílt dobolással a jó erős, raj állapotban levő kasból kidoboljuk az anyát öreg dolgozó népével és a régi kas helyére állítjuk, míg a régi kast fiatal népével és összes építményeivel együtt új helyre tesszük. Az anya a kijáró néppel, mely a régi elyre köréje gyűl, új családot alapít. A nép raj módjára épít, dolgozik s beszerzi a téli felesleget. A régi család pedig raj-anyabőlcsőiből nevel magának új anyát!

b) Kaptáros családokkal könnyen készíthetünk hasonló eljárással magunknak rajt. A rajzásra felkészült, jó népes családnak kikeressük az anyját s keretével együtt félretesszük. Azután elkészítünk egy raj befogadására alkalmas kaptárt és azt a kiszemelt törzs helyére állítjuk; a rajoztatásra szánt törzset pedig a rajt befogadó kaptártól távolabb helyezzük el. Az üres kaptárba a homlokfalhoz beteszünk egy virágporos és alája egy kiépített üres keretet, melléje a félretett anyás keretet s utánna még 6—8 pár lépkezdéses s végül két kiépített üres keretet. Lezárjuk a kaptárt és jó hordás, szép idő esetén nem háborgatjuk új családunkat szorgos munkájában. Rosz idő esetén azonban mesztérségesen tápláljuk, hogy népe éhen ne vesszen!

A meganyátlanitott törzset minden esetben lássuk el vízzel, mindaddig míg fiatal népe nem kezd tömegesebben kijárni. Három hét múlva pedig vizsgáljuk meg, hogy anyásodása sikerült-e.

A műraj készítésnek még igen sokféle módja van, de a leírt módot tartom a legmegfelelőbbnek, mellyel kezdők is megpróbálkozhatnak, ha elfoglaltságuk miatt a természetes rajokra nem várhatnak. Ily rajoztatással még haszonra is számíthatunk, mert a meganyátlanitott törzs meglehetősen mennyiségű mézfelesleget gyűjt össze.

A természetes rajok elhelyezésénél a kaptár hiányt pótolhatjuk úgy, ha két rajt külön kijáró nyílással egy kaptárba helyezünk el és jövő tavasszal majd egyiket külön kaptárba lakoljuk. Ily módon a telelésük is biztosabb, valamelyik anyátlanodása esetén pedig könnyű az egyesítés.

Különös alkalmas e célra a 42-es Boczonádi-kaptár, de használhatók a Hungária és a közép kijáróval ellátott Orsz. 4 soros kaptárak is.

Anyák nevelésére ez a legjobb alkalom! Jól használjuk ki az időt és 2 évesnél idősebb anyákat ne tőrjünk méhészetünkben. Az anyásítás különböző módjaira nézve olvassuk a Méhészeti Útmutató részletes útmutatásait! —ör.

Vegyesek.

Papok és tanítók méhészeti tanfolyama. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület elnöksége, a magas földművelésügyi kormány támogatásával a papok és tanítók részére Kolozsváron 18 napos méhészeti tanfolyamot rendez. A rokkant katonák méhészeti tudását csak úgy lehet igazán gyümölcsözővé tenni, ha közvetlen vezetője, papja, tanítója áll mellette és állandóan irányítja szaktudásával.

Jelentkezni lehet a főtítkárnál (Dr. Balázs Ferencz Kolozsvár. Mészáros-u. 3.) Tanfolyam megtartása esetén, mely a jelentkezők számától függ, a résztvevők napi 4 korona segélyben részesülnek.

A Méhészeti Útmutató, egyesületi méhész naptár megrendelhető a szerkesztőségnél. (Pap-u. 6. sz.) Ára 1.50 K; tagoknak 1 K.

Kolozsvári teológusok méhészeti tanfolyama. F. évi május 12-én fejezte be 18 napos méhészeti tanfolyamát a kolozsvári református és unitárius teológia 30 hallgatója. Az új méhészek sikerült vizsga keretében, a méhesben mutatták be a bizottságnak méhészi készségüket és arravalóságukat! A vizsgálaton Báró Jósika Gábor egyesületi elnök elnökölt, de ott láttuk Dr. Kecskeméthy István ref. teol. igazgatót, Gálfi Lőrinc unitárius teol. akadémiai dékánt, Csepy Pál ekecsi plebános — országos hírü méhészünket, Dr. Zsögön Béla ig. alelnökünket, Dr. Balázs Ferenc főtítkárunkat és Zsögön R. Mihály pénztárosunkat. Báró Jósika elnök és Gálfi dékán lelkes szavakban mutatták meg az ifjuságnak azt a gyönyörű munka mezőt, mely a méhész-pap előtt lelkészi működésével kapcsolatosan kínálkozik. Egyben elismerésüket fejezték ki Győrfi István tanfolyam vezető tanárnak lelkiismeretes munkájáért!

Gödöllői méhész gazdaság, amint örvendetesen értesültünk, újra visszakapta önálló működési körét! A földmiv. Miniszter Úr

őnagyméltósága szétválasztotta a kertészeti gazdaságtól és vezetésével f. évi máj. 1-től, **Jancsovics Endre** fiatal, tehetséges méhészeti szaktanítót bízta meg!

Gödöllő a magyar méhészet Mekkája, büszkesége és lelkes örömmel köszöntjük ifjú méhésztársunkat, kit bölcs följebbvalói méltónak találtak a fontos pozíció betöltésére!

Jancsovics Endre neve jó hangzású a magyar méhész társadalomban! Mint a rokkant katona *méhész tanfolyamok szervezője és vezetője* kiváló sikerrel működött Kalocsán, Kolozsváron, Sátoraljaújhelyen. *Értékes irodalmi dolgozataiban pedig magas értelmi szaktudásának* adta bizonyosságát!

Megvagyunk győződve, hogy a munkásságához fűzött szép reményeket be fogja váltani, melyhez neki Istennek segedelmét kérjük!

Új egyesület, új lap. A felsőmagyarországi méhészek *Felsőmagyarországi Méhészegyesület* néven külön egyesületet alakítottak a méhtenyésztés föllendítése és az elpusztult méhesek fölújítása érdekében. Úgy találták, hogy országreszükben az éghajlat, az időjárás és növény világ, annyira eltér az általános országostól, hogy a méhtenyésztést is e speciális viszonyoknak megfelelően kell irányítaniok! Az irányítás, eredményes útmutatás eszközéül megindították a *Felvidéki Méhészt*: mint az egyesület hivatalos lapját!

A magunk részéről örömmel köszöntjük az új testvér egyesületet és laptársunkat! Velünk egy célt szolgálnak ők is! A méhészetnek minden igaz munkása, lelkesedéssel és megértő kézzorítással kell, hogy fogadja ügyünknek törekvő, buzgó munkástársait!

Valóban nemes a feladat, melyre a felvidéki méhészek vállalkoztak: sajátos munkakörük valószínű reményeket ígér! Isten áldása kísérje munkájukat! Siker koronázza fáradozásait!

Katona méhész imája. Deresedő fejjel, az élet munkában redősült homlokkal, egyesületünk műhelyében kaptárokat készít a harcban megfáradt, Z. Éltető Ödön búzaházai katona méhész. A napi munka után a gyalú helyett pennát vesz kezébe, hogy imába öntse lelke vágyódását!

Oh Isten, ki vagy! szüntesd meg a harcot! Add vissza egyetlen szép hazánkat! Vezérelj kedves családomhoz; adj békét a magyar népnek, hagyd élni csendességben! Bánat után hozzá!

vigaszt, ellenségink távolisd el. Hozz hazánkra üdvöt, áldást mindeneknek!

Vigasztalást kérünk. Egy Istenünk! hallgasd ami kérésünk. Ámen.

Rajzanak a méhek, szaporodnak a méhcsaládok! Mikor rajokat fogunk be, gondoljunk szegény, *székely méhésztestvéreinkre*, kiknek az idén méheik nem fognak rajzani, mert elpusztította őket a dúló ellenség!

Gondoljunk a székely méhészekre és rajainkból nemes önfeláldozással küldjünk néhányat nekik!

A szerkesztőség minden megkeresésre azonnal intézkedik és kívánatra minden méhésznek rendelkezésére bocsájtja a szükséges rajszállítóládát! Várjuk a megkereséseket!

„A NŐ“ c. feminista folyóirat legújabb száma rendkívül érdekes és változatos tartalommal jelent meg. A nemi betegségek leküzdése érdekében Budapesten most folyó ankéten a feministák részéről elhangzott felszólalásokat és előadásokat közli a lap, melyek szigoruan követelik a modern nőmozgalomnak elvi állásfoglalását. Régi kínai költők háboruellenes verseit *Kosztolányi Dezső* klasszikus fordításában ismertetik, *Dr. Giesswein Sándor* és *Dr. Lukács György* országgyűlési képviselők és báró *Wlassics Tibor* a nők választójogának sürgős megvalósításáról nyilatkoznak. Cikket közölnek a feministák politikai akciójáról és az anya- és gyermekvédelmi bizottság működéséről. Az irodalmi rovatban feltétlen érdeklődésre számíthat az „Ezeregy éjszaka“ *Sherezade* meséinek új értelmezése. Aktuális politikai glosszák és a külföldi szemleanyag teszik változatossá a lapot. „A NŐ“ előfizetési ára egész évre 5. kor. szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Hegedüs Sándor-u. 13. sz. alatt van.

A Tiszántúli Méhészegylet hivatalos közlései.

1. **Taglétszám.** 1917. évi *április hóban lapzártakor 680*, *április hó 30-án 770 fő*. Tagjaink létszáma most *május hóban lapzártakor 890*. Gyarapodás: 210 új tag.

2. **Tagdíjfizetés.** A tagsági díjjal hátralékban levőket ismételtelen kérjük, hogy az esedékes 4 koronát küldjék be pénztár-

nokunknak, *Szilágyi Béla* urnak (Nagyvárad, Postapalota 54.) A fizetés — a rendtől eltekintve — azért is sürgős, mivel hivatalos lapunk árát a folyó félév végén ki kell egyenlitenünk az Erdélyrészi Méhész Egyesületnél.

3. Ingyen-könyvek. A *Besseney-féle „Utmutató a kasos méhészek számára“* című füzet iránt nagy az érdeklődés. Csak rajta, kérjük minél többen, szívesen adjuk! Ha készletünk elfogy kiegészítjük.

A *Valló-féle Vezérfonálból* a minisztérium nem adta még ki a kért mennyiséget. Az eddig jelentkezettektől még egy kevés türelmet kérünk.

Boczonádi „A méhek élete“ című könyvére igényjogosultak között a kiosztás június hó folyamán megtörténik.

4. A cukorügy. Ebben az égető kérdésben végre április végén megtörtént a döntés. A földmivelésügyi kormány egyesületünknek első részletül kiutalt 40 métermázsra cukrot; további 40 métermázsára pedig ígéretet kaptunk.

Az első 40 métermázsát már szétosztottuk tagjaink között. A második 40 métermázsra is kész a tervezet, — azonban új tagjainknak és a jelentkezett nem tagoknak egy kis türelemre lesz szükségük, mert ezen újabb cukortétel kiadása ellen felsőbb helyen nehézségek merültek fel. Illetékes helyen azzal érvelnek, küszöbön az akácvirágzás, cukorra már nincs szükség. Vajon?! Azt minden *méhész* tudja, hogy a virág még nem méz. Ehez megfelelő időjárás és erős család kell. Már pedig alkalmatlanabb időjárási viszonyok és nyomoruságosabb méhtörzsek sohasem voltak mint épen most.

Egyébként legyenek meggyőződve érdekelt méhésztársaink, hogy minden követ megmozgatunk a kapott ígéret beváltására és jogos igényeik kielégítésére.

5. Méhésztanfolyamok. A földmivelésügyi minisztérium nagyváradai kirendeltsége — összhangban egyesületünk kívánságával — folyó évi június, július és augusztus hónapokban összesen három, egyenkint 18 napos, méhésztanfolyamot rendez lelkészek, tanítók, tisztviselők és más az értelmiséghez tartozók számára. A részleteket annak idején nevezett kirendeltség, amelynél a fölvételre jelentkezni kell, közhírré teszi.

Hasonló tanfolyamok tartását tervezi egyesületünk Aradon és Debrecenben is. Az előzetes tárgyalások már megindultak.

6. Rajadomány. Nagytiszteletű Vass Mihály ref. lelkész ur, *Gégény*, Szabolcsmegye, az erdélyi károsult méhészek javára két rajt ajánlott föl. Hálásan köszönjük az adományt, örömmel fogjuk kiosztani. Rajta, kedves tagtársaink, folytassuk kárvallott véreink, kartársaink támogatását, adjunk szívesen és bőven abból, amit a jó Isten juttat nekünk!

Nagyvárad, 1917. évi május hó közepe.

Az Elnökség.

Hátralékos előfizetőinkhez.

Mondjam e újra, hiszen nyilvánvaló, a magas nyomdai árak és papír drágaság miatt lapunkból *feles példányokat* nem nyomathatunk! Csak azok részére küldhetjük lapunkat, kik az előfizetési díjat beküldötték! *Igen kérjük ezért hátralékos előfizetőinket szíveskedjenek nyilatkozni, kívánják e, hogy a lapot czímükre tovább is küldjük?* Jövő számunkban a hátralékosok névsorát közreadjuk és akik *felhívásunkra nem jelentkeznek, előfizetőink sorából törölni fogjuk.*

Hazaftas érzésű, kitartó munkatársakat keresünk előfizetőinkben, kik e nehéz időekben kétszeresen érzik kötelességeik súlyát és felelősségteljes voltát minden irányban!

Előfizettek:

Lukácsfy János (1915—17.) Dr. Pándy Kálmán (1917.) Szarka János (1917.) Bartis Elek (1917.) Halmai Ferenc (1917.) Székely Sepsí Kálmán (1917.) Müller Alfréd (1917.) Telegdy István (1917.) Csobáth Fülöp (1915—17.) Várady Mihály (1917) Bedő Albert (1917.) Máthé Mihály (1917.) Vári Domokos (1917.) Sárosi Endre (1917) Kozma Miklós (1917.) Moldvay Sándor (1917.) Ulbrich Rudolf (1917) Stánescu Vazul (1917.) Boga Lajos (1917.) Révész Károly (1915—17.) Csányi Gusztáv (1917.) Vargha Gyula (1917.) özv. Czeiler Edéné (1917.) Farkas Dávid (1917.) Kabzányi János (1917 első félév.) Vásárhelyi Zoltán (1917 első félév.) Nagy Gábor (1917.) Biró Mihály (1915—17) Csukor Dénes (1917.) Gebhart Ervin (1913—16.) Todor János (1916—17.) Szöllösy Gyula (1915—17.) Pap Vilmos (1917.) Salamon Sándor (1917.) György István (1917.) Niedermajer József (1917.) Böllöni Antal (1916—17.) Rozsnyay János (1917.) Éltető Odón (1917.) Kolcsár József (1917.) Alföldi Méhész Egylet (1915—16.) Györfi István (1918.) Panyi József (1917.) Hiri József (1917.) Huszár Pál (1917.) Kozáki Jenő (1917.) R. Thuróczy Kálmán (1917.) Tóth András (1917.) Tori Ferenc (1917.) Garay Lajos (1917) Székely Sándor (1917.) Nagy Rózika (1917.) Erdőöri szakiskolák: (Görgényszentimre, Királyhalma, Vadászerdő, Liptóújvár.) (1917.) Balázs István (1917.) Ambrus János, (Szinte) (1917.) Mihálik István (1917.) Gál Zoltán (1917.) Szolnay Ignác (1917.) Pauli István (1917.) Tanay Imre (1917.) Vajda Ferencz (1917.) Ternován János (1917.) Nyíró József (1917.)

(Folytatjuk.)

Szerkesztő postája.

1. Választ kívánó levelekhez kérjük a bélyeg mellékelését.
2. A júliusi szám részére szánt közleményeket kérem június 20-ig beküldeni.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület Elnökségénél

jutányosan rendelhetők meg:

„Erdély méhészetének története“ ára 1 K 20 f.

„Méhészeti Útmutató“ ára 1 korona 50 fillér; egyesületi tagoknak 1 korona.

A könyvek rendelésénél kívánatos az *összeg előzetes* beküldése, (lehet *postabélyege*ekben) hogy a költséges utánvételezést elkerüljük.

Egyesületi tagsági díj és a „Méhészeti Közlöny“ előfizetési díja egy évre: **összesen 4 korona.**

Előfizető tagok méhészeti eszközök vásárlásánál és hirdetések közzétételénél *kedvezményben részesülnek.*

A „Méhészeti Közlöny“ **hirdetési díja:** Egyszeri hirdetésnél, egész oldal (187 négyszögcentiméter) 20 K; féloldal 10 K; negyedoldal 5 K. Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 10⁰/₀-kal, egész éves hirdetőknél 15⁰/₀-kal olcsóbb. Apróhirdetés szavankint 5 fillér. A hirdetési díjak előre beküldendők. Egyesületi ügyekben minden megkeresés, kaptárak, méhészeti eszközök rendelése *dr. Balázs Ferenc* főtítkárhoz, (Kolozsvár, Mészáros-u. 3 sz.); reklamációk, hirdetésekre vonatkozó megkeresések, a lap szellemi részét érdeklő közlemények *Gyórfi István* theol. tanár, szerkesztőhöz (Kolozsvár, Pap-utca 6. sz.); a pénzküldemények kizárólag *Zsögön Rácz Mihály* együleti pénztárnokhoz (Kolozsvár, Bocskay-tér) intézendők. Szerkesztőség: *Pap-u. 6. sz.* Cikkeink átvétele csak a forrás („Méhészeti Közlöny“) tüzetes megjelölésével van megengedve. A kéziratokat nem adja vissza a szerkesztőség.

Keresek megpétélre használt, de jókarban lévő, fehér bádógból készült, felső hajítású

mézpergetőt

országos méretű keretekhez.

Megkereséseket ármegjelöléssel kér

Stánescu Vazul,

gör. kel. lelkesz

Gerendkeresztur up. Marosludas.

Föülmulhatatlan és az is marad a „**Ludvig**“-féle műlép,

melynek legtokéletesebb alakját hozom forgalomba. A „Ludvig“ műlép tiszta méhviaszból áll, ahogy azt a méhész nyeri, nem nyulik el, sem nem hajlik szakszerű kezeléskor, ha a legerősebb rajnak is adjuk s a legnagyobb foku kaptárhőségnek is volna kitéve. Aki egyszer kísérletezett „Ludvig“ műléppel, újból azt fogja rendelni. A méhész urakon áll, hogy kísérletet tegyenek azzal, ami nekik előnyt nyújt. Gondolja meg Ön is t. olvasó: „aki mer, az nyer“ s ne mulassza el próbaképpen megrendelni. „Ludvig“ műlépeim minden résztvett kiállításon díjaztattak. A lépeket tetzés szerint tekercsben, vágatlanul bármily hosszúságban vagy szélességben szállítom kgr.-ként 22 korona. — Ki saját viaszát kívánja feldolgoztatni műléppé, annak munkadíj fejében kgr.-ként 2 K 50 f számítok fel és ugyanannyi kgr. műlépet adok vissza, mint amennyi kgr. viaszt vettem át. Kölcsönös jótállás mellett. A rendelés beérkezésétől számított 2–3 nap alatt intézem el a szállításokat. — Garantált tiszta salakmentes méhviaszt bármily mennyiségben veszek. A méhészethez szükséges összes eszközökről kívánatra árjegyzéket küldök ingyen és bérmentve.

Ritzmann Lajos

keresk. méhész és műlépgyára

Ókér (Bácska).

Lapunk jövő száma július elején jelenik meg.

Ma mikor az egész világ visszhangzik a magyarság diadalától, ma, mikor a népek milliói állanak szemben egymással, alig van család, melynek a harctéren ne volna valakije, akihez kedves emlékek, szent kötelékek fűződnek, **a hitves férjéért, szülő gyermekéért, testvér testvéréért aggódik.**

De keressük az emlékezés szárait a barátságban, rokonságban is. És ki ne áldozna szívesen arra a célra, hogy azok, akik a harctéren vannak, itthon a családi körben méltó emlékekkel legyenek megörökítve? Ezt a célt szolgálja a **„DIADAL“** első magy. fényképnagyító- s arcképfestészeti műintézet.

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám,
ahol bármely beküldött fénykép után élethű fénykép-
:: nagytapasztások színezve és krétarajzban készülnek. ::

Élethű fényképnagyítás.

Élő nagyságban mellkép ára 10 korona.

Ugyanaz olajszínezésben „ 15 „

Élethű kivitelért és jó minőségért szavatolunk. Csoportfényképekről is lehet egyes személyt elkülönítve készíteni. - Eredeti nagyság.

.....

Hogy fizet legjobban a méhészet?

Ugy, ha kaptár és eszközszükségleteinket, ugyszintén a többi méhészeti kellékeket a szigoruan szolid, jóhírnevű és már 31 év óta fennálló

Kühne Ferenc utóda

első magyar kereskedelmi méhtelepénél

Budapest, I., Attila-utca 91. sz. szerezzük be.

Gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó, az 1916. évre szóló főárjegyzéke méhészeti útmutatóval együtt szívesen ingyen és bérmentve küldetük. * * * * *

Megjelent Donáth Aladár
m. kir. méhészeti szaktanár:

TERMÉSZETESSÉG A MÉHÉSZETBEN

című könyve. A 200 nyomtatott oldalra terjedő és 60 ábrával illusztrált munka, mely az okszerű méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit tárgyalja, úgy a kezdő, mint a régi méhészek kezében nélkülözhetetlen kalauz. — A könyv ára 3 kor. A 3 kor. könyvdíj és 50 fill. ajánlati és postadíj beküldésével megrendelhető a szerzőnél: Kolozsvár, Ferencz József-út 81.szám.

Mézpergetőim

több kiállításon ki lettek tüntetve, bámulatos olcsóságuk mellett a legjobbak, legerősebbek és a legtartósabbak, a miről kezességet vállalok. Mézszűrő, méztartó bádógokat, mindenféle méhészeti eszközöket raktáron tartok s a legjutányosabb áron készítetek, ugyszintén legjobb fajta gyümölcszedőket is. Pontos :-: kiszolgálás! :-:

Sajler József bádogos,
Kolozsvár, Erzsébet-út.

Reményik L. és Fiai utódai vas-nagykereskedés Kolozsvár.

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület ajánlatára az alább felsorolt méhészeti eszközöket tartjuk raktáron:

keretfogó csiszolt, horonytisztító, méhészkes, sejt fedelező kés, fenék tisztító, permetező, herefogó, füstölő készülék, méhész-sapka, méhész-keztyű,
és Hannemann rács.

Sürgöncím: Reményik utódai. Telefon 84.